

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: Szabad lesz a cukor és a tej
forgalma

Forrás: .....

Igazság

Bp.
(Hely)

1921. 7/15
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy 381.631

Hely

Idő '1921'

Személy

Helyezám

381.631 '1921'

Szabad lesz a cukor és a tej forgalma!

Nem szabad féltve megállni — A jegyrendszer hível és pártoltnak

— Az „Igazság” sikeres akciója —

A cukorkérdés Glénken foglalkoztatja ugy az illetékes köröket, mint a közönséget, amelynek számára az *Igazság* hozta meg azt az örvendetes hirt, hogy a pénzügyminiszter júniustól a jegyrendszert Budapesten és a környékén is megszünteti. Ez a rendelkezés, amelynek egyik korlátja a cukorbizottság abbeli joga, hogy az árakat továbbra is megszabja, elsősorban a kereskedelem szabadsága tekintetében jelent lényeges haladást, bár a teljes szabadságot még nem adja meg.

Mit mondanak a fűszeresek?

Kérdést intéztünk ennek kapcsán Hoffmann Mihályhoz, a Fűszerkereskedők országos egyesülete elnökéhez, aki következetesen képviselte a miniszterközi értekezleteken is a szabad kereskedelem álláspontját. Hoffmann elnök ur az *Igazság* részére a következő nyilatkozatot adta:

— A kereskedők hónapok óta egyértelműleg követelik azt, hogy a cukorforgalom tétessék szabadná, miután a mostani viszonyok közt még kevesebb értelme volt, mint addig. Amig ugyanis a cukorjegyet látszólag az áruhiány tette indokolttá, míg lehetett arra hivatkozni, hogy a kisembernek védelmé-

ben van szükség a jegyrendszerre. Ma azonban az a helyzet, hogy a kisember már ki sem tudja váltani teljesen a maga jegyeit, viszont a jobbmodu elemeket köti a jegyrendszer és a zugkereskedelemben kénytelenek nagyobb arányu szükségleteiket kielégíteni. Most már tehát semmi értelme nem volt annak, hogy a jegyrendszer fennmaradjon, annál kevésbbé, mert csakis a főváros ragaszkodott hozzá, egyfelől hatalmi okokból, másrészt azért, mert nem szívesen mondott le egy nagyszabásu adminisztrációról, amelyre ma már szükség nincs.

— A kereskedelem álláspontja egyébként változatlanul az, hogy semmiféle korlátozásra nincs szükség és a belföldi cukor forgalmát az egész vonalon teljesen szabadná kell tenni. A kereskedőt ugyanis nem érinti az áresés, olcsón, sőt veszteséggel is szívesen szabadul az árutól, csak hogy forgalmat tudjon elérni. A forgalom helyreállításához azonban feltétlenül szükség van a teljes szabadságra és arra, hogy a jegyrendszernek még a maradványait is eltöröljék. Remélhetőleg ez minél előbb be is fog következni, a kereskedelem és a közönség érdekei szolgálatában.

Sztrájkolnak a nagykereskedők?

A cukorellátás fokozatos felszabadítása egyébként nem megy zökkenők nélkül. A nagykereskedők ugyanis máris sérelmeket fejeznek fel és je-

akarnak mondani a cukor árusításáról, arra való hivatkozással, hogy a viszonteladó kiskereskedő is nagybani áron fogja kapni a cukorbizottságtól a cukrot. A nagykereskedők szerint a haszon ennél az árunál ugy sem fedezi a kockázatot, viszont a kiskereskedő nem is fordul a nagykereskedőhöz, amikor módjában áll a cukor közvetlen beszerzése. A külföldi cukor továbbeladása szerintük az üzleti költséget is alig hozza meg, a külföldi cukrot pedig nem szabadítják fel, tehát

a nagykereskedők valószínűleg vissza fognak vonulni az üzletből,

aminek a közellátás szempontjából aligha lesz jelentősége.

A közellátalmazási kormány egyébként a pénzügyminiszterrel együtt elhatározta, hogy

az ország cukorellátását szeptembertől kezdve a belső cukortermelés termékeit illetőleg, teljesen fel fogja szabadítani,

ellenben a cukor behozatala továbbra is engedélyhez lesz kötve. A kormány tudniillik nem akarja a belső termelést a külföldi áru veszedelmes versenyének kitenni, miután a nagy készletek és a mérsékelt fogyasztás következtében a szövétkezek és a gyárak már eddig is sok milliót vesztenek.

89 korona lesz a cukor

A cukorkiosztás tekintetében júniustól kezdve, amint jeleztük,

a fogyasztási cukrot a m. kir. cukorbizottság fogja a nagykereskedőknek, illetve a viszonteladóknak kiosztani.

A cukor nagybani ára a bizottságnál 80 K 60 fill. lesz, viszont a kereskedő 89 koronás áron tartozik a fogyasztónak kiszolgáltatni. Ez az ár természetesen csak maximális árnak számít, s remélhetőleg a verseny mihamarabb olcsóbb, sőt talán olcsó árakat fog elővarázsolni...

Mi lesz a tejjel?

A tejkérdés változatlanul előtérben áll az ellátási kérdések sorában és a jegyrendszer ellen egyre több hang emelkedik. A tény az, hogy a tejjel-ásvék dacára, vagy épp a tejjegyek folytán nem kapnak elegendő tejmenyi-séget azok, akiknek pedig egészségi okokból vagy a test fejlődése szempontjából erre okvetlenül szükségük volna.

A csempészés ellenben annál nagyobb méretű, s a tej még sem jut el azokhoz, akiknél esetleg betegségek ki-fejlődését akadályozhatná meg. A tüdőbetegre, vérszegényekre stb. gondolunk, akiknél a tej élvezete nem luxus, hanem orvosság. A tejjegyrendszer mellett foglalt állást, mint már jeleztük az *Igazság*, a főváros tisztifőor-

vosa, nemkülönben a tejhivatal, a köz-
élelmiszeri minisztérium. Most azonban
arról értesülünk igen jó forrásból,
hogy az illetékes szakkörök javas-
tolták a tejjel szabadidőtele
kében.

Orvosi vélemény a jegyrendszer ellen

Munkájsunk felkereste dr. Wel-
mann Oszkárt, az állatorvosi főiskola
nyilvános rendes tanárát, hogy súlyos
és tekintélyes véleményével támogassa
az Igazság mozgalmát és küzdelmét.
Welman professzor a nyilvánosság
számára szíves volt munkájsunk kér-
désére feleletet adni:

— Híve vagyok — mondotta — a
tejforgalom szabadidő tételének. Egész-
ségesebb, tisztább, jobb felhozatalát vá-
rom a szabad versenytől, amelynél ér-
deke lesz az eladónak a tiszta, becsüle-
tes kezelés, különben nyakán marad a
tej. Háziorvosi előtt a tejszarnokok rö-
gön figyelmeztették az uradalmakat,
ha savanyu tejet szállítottak.

— Átmenetileg magasabb árak lesz-
nek, mint amit most fizetnek a terme-
lőknek, de a verseny leszorítja az ára-
kat. A romlott tej feldolgozva tejföl-
nek, túrónak, vajnak nagyobb hasznot
hoz a vállalatoknak, mint az édes tej
eladása, különben is a savanyu tejet
épp olyan áron adják, mint az édeset.
Meggyőződésem az, hogy a tejszabadidő
tételle már nem késhet soká.

Mit mond a Tejszarnok?

Kérdést intéztünk a Központi tej-
szarnok igazgatóságához, ahol a tej-
ellátás, illetve a szabad forgalom te-
kinetében az alábbi fevilágosítást
kaptuk.

— Elvben híve vagyunk a tej sza-
badidő tételének, de az időpontot ma
még nem tartjuk alkalmasnak, mert a
még nyári hónapokban a szabad for-

galom dacára, még annyi édes tej sem
jönne forgalomba, mint amennyit a kö-
tött forgalom mellett kapunk. Szeptem-
berben vagy októberben a szabad for-
galom már javulást jelenthetne, miután
addig a savanyodás veszélye is fenn-
állna, mert hűtőkészülékei a magán-
vállalkozóknak nem igen vannak. Ne-
künk gyűjtőtelepek állnak rendelkezés-
re, ahonnan a tejet modern felszere-
lésű hűtőkoszokban szállítjuk.

— Az Igazság már rámutatott a tej-
felhozatal csökkenésére és arra, hogy a
betegek fellíter teje sem biztosítható.
Ki akarjuk még emelni, hogy az ura-
dalmak sem találták meg számításukat
a tejtermelésnél és el is fordultak ettől
a termelési ágtól. Régebben akadt a
nagy uradalmak közt olyan is, amely
naponta 10.000 liter tejet is szállított, ma
pedig legfeljebb 300 liter. Ez is az
egyik oka annak, hogy kénytelenek
vagyunk ugynevezett szedett fejjel dol-
gozni, amit egy-két literenként gyűj-
tünk össze.

— Ami azt a kérdést illeti, hogy a
földreform után nem pótolhatnák-e a
tejszövetkezetek az uradalmak szerepét,
e tekintetben aggályaink vannak. A
gyűjtőtelepek felállítása volna az első
lépés, itt pedig olyan akadályok merül-
nének fel, amelyeket nehéz lesz áthí-
dálni. Egyelőre legjobb ezt a kérdést
nem bolygatni, miután nem közvetlenül
aktuális.

— Egyébként a szabad forgalmat na-
gyon óvatosan kell visszahívni, s amíg
elegendő készlet nincs, a jegyrendszer
a szegények javát szolgálja. Reméljük,
hogy a nyári hónapok után nemcsak
elég tej lesz, hanem egyébként is el-
érkezik a szabad forgalom ideje.

Kétségtelen, hogy minden érdekelt
tényező, bár némi fenntartással, híve a
tej fokozatos felszabadításának. A leg-
fontosabb az, hogy egyéni érdekek és
hivatali elfoglaltságok a jegyrendszer
életét meg ne hosszabbítsák.